

Dage siden forlod dette Thing, vil blive vedtaget aldeles uden Forandring i det andet Thing. Jeg nærer ikke nogen sikker Forventning derom, men hvis altsaa min Opfattelse skulde stadfæste sig, hvis der skulde komme Uenighed mellem Thingene om den ordinære Finantslov, og hvis man, hvad jeg betragter som en Selvfølge, vil søge Uenighederne udjævne paa grundlovmæssig Maade, altsaa til Slutning gennem Fællesudvalg, kan jeg ikke se rettere, end at saa er der saare liden Udfigt til, at den ordinære Finantslovs Behandling vil kunne blive ilendebragt inden den 1ste April, og det er vel ogsaa kun under den Forudsætning, at den høitærede Finantsminister har forelagt Forslaget om den midlertidige Finantslov. Naar vi altsaa behandle denne Sag, maa vi gaa ud fra, at den har sin Betydning med særligt Hensyn dertil, at der ikke blot er Mulighed, men Sandsynlighed for, at der kan blive Brug for den i Aar, fordi vi den 1ste April d. A. ikke ville have nogen ordinær Finantslov. Under disse Omstændigheder kan jeg som sagt ikke betvivle, at der vil være god Villie fra alle Sider til at naae til en Overenskomst. Det er en Selvfølge, at den høie Regjering i den Henseende vil gjøre Sit. Regjeringen vil med fuldkommen Ret kunne sige til begge Rigsdagens Afdelinger: Naar I ikke, saaledes som det var Eders Opgave, have faaet tilendebragt den ordinære Finantslovs Behandling og ikke komme til Enighed om den, inden det nye Finantsaar begynder, saa er det i alt Fald Eders Pligt at give os, Regjeringen, den fornødne Hjemmel for at kunne føre Statshusholdningen, og det forekommer mig, at begge Rigsdagens Afdelinger, Folkets Repræsentanter, fremfor Alt maa finde det at være deres Opgave at indrette det saaledes, at hele Udviklingen sker i Overensstemmelse med den Forsætning, som de vel først og fremmest skulde deres Mandanter, nemlig Bælgerne, at værges og værne om. Det summer os jo om Dreene med forskellige Udtalelser som provisoriske Finantslove og om mer eller mindre mafferede, ja endog ogsaa om aabenlyse Statskup (Afskydelse). Ja, min ærede Nabo siger om Oprør; jeg vil sige om Rifler og Bajonetter. Jeg for min Del frygter nu ikke for, at det her til Lands skulde komme til Anvendelse af Bold, Anvendelse af den raa Magt, Blodsudgydelse og deslige, men hvad jeg frygter for, er, at man skal komme ind i, hvad man har kaldt abnorme Tilstande, fordi derved vilde den almindelige Retsfølelse blive krænket, Retsbevidstheden vilde blive sløvet, Tilliden til, hvad der er Ret, og til Styrelsen vilde blive undergravet, og ved alt dette vilde den sikreste og bedste

Grundvold for ethvert Rige, ogsaa Danmark, blive undergravet. Og jeg frygter for de kunstige Fortolkninger. De kunne være fristende, forføreriske i Diebliffet, men de ere farlige i deres Konsekventer, og de kunne saare let og til andre Tider og under andre Forhold løfte til at komme med Esterlignelser, som da maaste ville findes alt Andet end behagelige. Derfor siger jeg, det er Pligt at gjøre Alt for at undgaa at komme ud i abnorme Tilstande. Det Første, der bliver Tale om i denne Retning, er det foreliggende Lovforslag. Naar jeg altsaa stemmer mod det Forslag, som er stillet her iagen af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds, da gjør jeg det fordi jeg lever i Haabet om, at man vil arbejde henimod Enighed, og at der vil fremkomme et andet Grundlag, paa hvilket det kan ventes, at man vil kunne naae Enighed om Affattelsen af en midlertidig Finantslov.

Sagt: Ja, Gud give, at den ærede fidske Talers Slutningsbemærkning maa vise sig at være Sandhed. Jeg har imidlertid faaet det Indtryk af Forhandlingernes Gang her i Thinget, at denne Lovs Skjæbne allensals paa dette Stadium forlængst er afgjort, og at, hvad der siges her under Forhandlingerne, ikke vil kunne indvirke derpaa. Jeg skal derfor ikke udstrække Forhandlingerne vidt men kun behøve et enkelt Punkt, der synes at spille en stor Rolle i det ærede Fleritals Opfattelse af denne Sag. Den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 4de Valgkreds (Monrad) udtalte med stor Alvor, i det mindste i Stemmen, at det forundrede ham, at det konservative Thing vilde føre os bort fra den gamle, i 35 Aar, i over en Mennefsalder betraaede Wei, og at det var ham ubegribeligt. Jeg skal tillade mig at forklare ham, hvorfor det er meget let at begribe. Naar det er en given Kjendsgjerning, der ofte nok er nævnt under de senere Dages Forhandling, at til hele Lovgivningsvirksomheden, ogsaa paa Finantslovens Omraade, skulde begge Thing samarbejde, og det ene Thing netop betræder andre Weie end dem; man i tidligere Tider har betraadt, saa er det andet Thing ogsaa nødt dertil. Thi en Bogn kan ikke føre med det ene Hjul paa en Wei og det andet paa en anden Wei. Det er Sagen. Dette Thing har først forladt de gamle Weie, som det ærede Medlem med saa stor Alvor talte om. Det har forladt dem, den Gang det brugte Finantsloven, ikke blot til Behandling af egentlige finantstælle Spørgsmaal, men til derigjennem at ville opnaa politiske Formaal, der laa udenfor Finantslovens Omraade, og da det kom ind paa andre Weie,